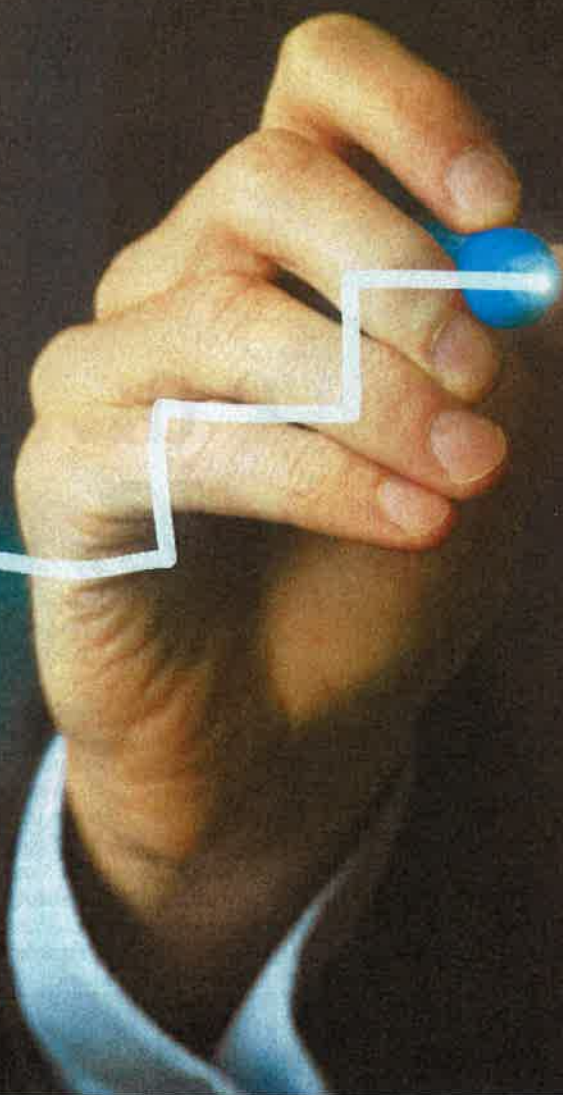

Príbeh

* Samostatne nepredajná príloha
tyždenníkov MY • ČÍSLO 8 • 3. 1. 2015

o zajišteného človeka

Ján Bočkay odpracoval na čele Hotela Lux 45 rokov

Ak človek chce niečo dosiahnuť, musí chcieť, musí byť presvedčený, že to, čo robí, nie je len zamestnanie, ale stane sa to jeho poslaním.

Robíme v službách, ale nie sme sluhovia, musíme byť hostitelia, ktorí urobia pre svojho hosťa všetko, aj nemožné! Nemôže to byť každodenná rutina bez hlbšieho vzťahu, vždy musí byť cieľ, za ktorým sa ide.

Do hotela Lux som nastúpil ako riaditeľ, pol roka pred otvorením, 1. októbra 1969, po výberovom konaní v máji toho istého roku. Hotel bol pred dokončením a oficiálne sa otvoril 20. marca 1970. Predtým som pracoval v Tatranských hoteloch Starý Smokovec a do Banskej Bystrice som prišiel z hotela Magnólia v Piešťanoch.

Bol som mladý a plný energie, no musím povedať, že som mal aj trochu strach a veľký rešpekt. Bol som absolventom Hotelovej školy v Piešťanoch (v tom čase boli v Československu len dve, Piešťany a Mariánské Lázně) so špecializáciou Cestovný ruch a verejné stravovanie na Vysokej škole ekonomickej v Bratislave.

Najmladší riaditeľ veľkého hotela v Československu

Teda teoreticky som mal najlepšie kvalifikačné predpoklady pre tento odbor. Stal som sa najmladším riaditeľom takéhoto veľkého hotela v Československej republike. Hotel patrilo pod Reštaurácie n.p. Banská Bystrica. Svoje pôsobenie som začínal vyhladávaním a prijímaním zamestnancov vo všetkých profesiách, ktoré hotel potrebuje.

Napokon ich bolo 185. Pri pohovoroch často prichádzalo k úsmevným situáciám, mnoho záujemcov bolo veľmi prekvapených mojou mladosťou. Mnohí starší aj po nastúpení do zamestnania si považovali za povinnosť mi radiť aj vo veciach, ktorým celkom dobre nerozumeli.

Býval som v provizórne upravenej izbe na 10. poschodí bez fungujúcich výťahov a vlastne som bol aj nočným strážnikom a na dlho i údržbárom. Bol som prakticky 24 hodín v službe. Dňa 20. marca 1970 sa s patričnou slávou hotel otvoril, začala sa tvrdá každodenná práca, tá najťažšia

Ján Bočkay.

FOTO:PP

bola a je práve s ľuďmi.

Skĺbiť predstavy o fungovaní hotela s predstavami zamestnancov, predstavených v podniku Reštaurácie n.p. a samozrejme s vtedajšou mocou, ktorá mala absolútnu pravdu, bolo veľmi náročné a aj nebezpečné. V tých časoch sa hovorilo, že prvý riaditeľ hotela má maximálnu životnosť jeden rok. Nestalo sa tak, 1. októbra 2014 som v Luxe už 45 rokov.

Súdrhovia sedeli pri sviečkach a považovali to za sabotáž

Hotel začal žiť, stal sa spo-

čenským centrom a bodom, kde sa stretávalo všetko významné, čo sa odohrávalo v Banskej Bystrici. V tom období absolútne najvýznamnejšie vládne a stranícke podujatia smerovali do LUXU. Prvá zaťažkávací skúška bola zasadnutie UVKSC za prítomnosti najvyšších predstaviteľov vlády a strany pod vedením Gustáva Husáka.

Pri tejto príležitosti prišlo k jednej udalosti, ktorá bola veľmi nepríjemná. Hotel išiel prvýkrát na najvyššie obrátky a okolo 20:00 hodine naraz tma, nielen hotel ale i prilahlé osvet-

lenia. V malej banketovej sále sedeli najvyšší, chvalabohu boli na stole sviečky, pamätám si, ako v tom momente prehlásil Lubomír Štrougal: „Soudruzi a teď to začne“.

Nikto nevedel čo, ale predsa začalo. Samozrejme podozrenie zo sabotáže, mesiac sa vyšetrovalo a chcelo sa dokázať, že to niekto zapríčinil. Nedokázalo sa! Išli sme ďalej! Veľkými udalosťami boli oslavy SNP. Zo začiatku boli trojdňové. Najvýznamnejším hosťom bol v tých časoch maršál Grečko, **Pokračovanie na 4. strane**

193/9094

Pokračovanie z 3. strany

najvyšší veliteľ vojsk Varšavskej zmluvy. Bola to imponantná postava svojou výškou, ale i spôsobmi, komunikáciou a stolovaním. Ostatní pôsobili pri ňom ako sedliaci. Bolo vidieť, že je to človek so šľachtickou krvou a výchovou. Ďalšia veľká udalosť bolo zasadnutie predstaviteľov vojsk Varšavskej zmluvy za účasti najvyššieho veliteľa Maršala Ustinova. Na dvore hotela sme mali poľnú spojovaciu jednotku a vyzeralo to ako príprava na vojnu.

Hotel bodoval v rôznych súťažiach

Vo všetkom tomto som sa musel orientovať, vždy som musel byť k dispozícii a nesmel som chýbať pri žiadnej akcii. Hotel Lux sa stával neodmysliteľnou súčasťou politického, spoločenského a kultúrneho života a ja som bol potom už tiež jeho neodmysliteľnou súčasťou. Mal som cieľ, meno hotela Lux sa spájalo s kvalitou a šírkou služieb. Povestný bol nočný bar hotela so svojimi programami a živou muzikou, vystriedali sa tu zvučné mená spevákov, hercov z Česka aj Slovenska, množstvo filmových štábov, ktorí považovali hotel Lux za svoj domov.

Vyhrali sme množstvo odborných súťaží, Hotel Lux sa stal víťazom najuznávanejšej súťaže „Gastroprag“ v Prahe s medzinárodnou účasťou, takisto víťazom medzinárodnej Gastroshow v Berlíne.

Stalo sa to, v čo som tajne dúfal, keď niekto povedal Hotel Lux, automaticky si každý predstavil meno Bočkay a naopak. Popri týchto úlohách a aktivitách bolo stále čo naprávať v hoteli, jeho stavby a riešení. Musím povedať, že hotel svojim riešením bol ďaleko od ponímania hotelovej prevádzky, dokonca si dovoľm povedať, že vlastne hotel zrejme z pohľadu projektantov bol riešený tak, že: „urobíme exteriér a potom s božou pomocou do neho niečo natlačíme“.

Hotel zrejme predstavoval pre projektantov len izby a to ostatné vlastne nie je až tak dôležité, aby malo hlavu aj päť. Chýbal zásadný pohľad na komplexnosť služieb, to, čomu hovoríme hotelovo reštauračné zariadenie, za pochodu sme predstavovali, búrali, stavali a upravovali. Predo mnou bol hosť a jeho potreby a za tým všetkým ekonomika a kvalita služieb.

Po roku 1990 sa mnoho zmenilo. Z Hotela Lux sa stal samostatný štátny podnik, po privatizácii a likvidácii podniku Reštaurácie, sa hotel dostal do zo-

Hotel Lux prechádza generálnou prestavbou.

FOTO: PIP

znamu veľkej privatizácie a mal byť predaný. Žalobou o nesprávnom zaradení hotela do veľkej privatizácie som dosiahol, že sa hotel dostal do majetku mesta a ja som si založil s.r.o. a požiadal som mesto o prenájom.

V auguste roku 2000 po veľkých peripetiách odsúhlasilo mestské zastupiteľstvo odpredaj hotela za cenu podľa súdnoznaleckého posudku, hoci to mal byť posudok podľa výnosovej metódy a teda trhovej hodnoty, neprihliadalo sa na to a cena znela podľa súdnoznaleckého posudku. Napriek zmluve o predaji hotela schválenou mestským za-

stupiteľstvom sa hotel dostal do zoznamu exekúvaného majetku mesta. Následný výkon exekúciu súd zamietol. Boli to veľmi hektické a divoké časy. Hotel Lux som kúpil a úplne som sa sním stotožnil. Ani na okamih som nepoľavil z úsilia vybudovať hotel aspoň približne podľa mojich predstáv.

Jednou z najvýznamnejších akcií, ktoré sa po revolúcii uskutočnili v Luxe bola návšteva čerstvého českého prezidenta Václava Havla a Veľké oslavy 40 výročia SNP za účasti pani Madeleine Albrightovej a 12 prezidentov. Všetko v LUXE. Od pani Alb-

rightovej mam krásny osobný list s podakovaním za celú US delegáciu.

Bohatý život

Popri hoteli som sa venoval aj verejným aktivitám. Podieľal som sa na vzniku katedry Cestovného ruchu v Banskej Bystrici, kde som jeden čas aj externe pôsobil, podarilo sa ju presťahovať z Bratislavy do Banskej Bystrice a tak vlastne podporiť tento významný región cestovného ruchu. Bol som poslancom MZ BB. V roku 1994 som sa stal predsedom predstavenstva Banskobystrickej

Slovenskej obchodnej a priemyselnej priemyselnej komory a členom a členom predstavenstva SOPK. Na tomto poste som bol 20 rokov, za svoju prácu som dostal najvyššie vyznamenania.

Bol som iniciátorom vzniku Zväzu hotelov a reštaurácií Slovenskej republiky. Spolu s pánom profesorom Gúčikom z katedry CR a pani Šedivou (vtedajšia riaditeľka Interhotelov Tatry) sme vytvorili prípravný tím, ktorý pripravoval ustanovujúcu konferenciu. Stal som sa prvým prezidentom.

Vo funkcii som bol 6 rokov, bolo to najťažšie obdobie premien a hľadania ciest. Počas týchto rokov som presvedčil vtedajšieho premiéra, že treba pre propa-

gáciu Slovenska v zahraničí organizáciu, ktorá bude túto činnosť zastrešovať. Tak vznikla Slovenská agentúra pre cestovný ruch SR, ktorej zriadenie som predkladal do vlády, bol som 6 rokov jej povereným generálnym riaditeľom. Všetky tieto inštitúcie pôsobili v Banskej Bystrici a podčiarkovali jej význam v cestovnom ruchu.

Mám množstvo vyznamenaní a ohodnotení od mnohých slovenských a medzinárodných inštitúcií. Som nositeľom Zlatého Biatecu Hospodárskeho klubu, ceny ministerstva hospodárstva za prínos pre cestovný ruch Slovenska, cenu ministerstva dopravy za rozvoj cestovného ruchu, cenu pred-

sedu VÚC za prínos pre cestovný ruch. Bol som prezidentom ASTA na Slovensku (Asotiation of travel agencies and tourist board). Mám cenu NRSR za zásluhy v oblasti cestovného ruchu a obchodu.

V pozadí mojej všetkej činnosti bol hotel Lux a Banská Bystrica. Žiaľ, doma nie je človek prorokom a tak uznania v podobe ceny primátora Mesta Banká Bystrica som sa nedočkal. Nemôžem všetko vymenovať, aby to nebola samochvála, ale je toho ešte dosť!

V súčasnosti sa venujeme generálnej prestavbe. Situácia v tomto segmente služieb sa radikálne zmenila a samozrejme aj postavenie Banskej Bys-

trice. 150 izieb v súčasnej dobe je prepych, na ktorý treba peniaze a tých nie je nikdy dosť. Prišiel čas zmeniť stratégiu a pustiť dopredu mojich nástupcov s novou energiou. Som hrdý na môjho syna, ktorý sa narodil a vyrástol v Luxe a je moju nádejou, že rodinný podnik nezahynie. V súčasnosti je on prezidentom po 18 rokoch existencie Zväzu hotelov a reštaurácií SR.

Čo dodať na záver? Asi zopakovať prvú vetu tohto vyznania: Ak človek chce niečo dosiahnuť, musí chcieť, musí byť presvedčený, že to čo robí nie je len zamestnanie, ale stane sa to jeho poslaním.

Ing. Ján Bočkay